

MICHELIN

WYSPY KANARYJSKIE

ERGO
HESTIA®

Tytuł: Wyspy Kanaryjskie. Michelin

Teksty: Berenika Wilczyńska

Aktualizacja: Katarzyna Rodacka

Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk

Redakcja: Aleksandra Marczuk

Projekt graficzny: Dawid Kwoka

Skład i fotoedycja: Sabina Binek

Projekt okładki: Jan Paluch

Zdjęcie na okładce: Cristian Zamfir / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bewyk1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-4021-3

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie

MICHELIN TRAVELPARTNER, 27 cours de l'île Seguin - 92100 Boulogne-Billancourt

Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**

- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

WYSPY KANARYJSKIE

© Merle Brandt / Shutterstock.com

Kup książkę

Poleć książkę

NASZE PODPOWIEDZI

Teneryfa

Wulkan El Teide

Wycieczka na wulkan to jedna z największych atrakcji Wysp Kanaryjskich. Droga asfaltowa do górnej stacji kolejki linowej (Teleférico) wije się przez lasy, przebija przez morze chmur i biegnie wśród skał oraz lawy. Na wulkan wjeżdża się kolejką na wysokość 3718 m n.p.m., skąd w pogodny dzień widać pozostałe wyspy archipelagu (zob. s. 71).

Góry Anaga

Dzikie góry, małe miasteczka z dala od cywilizacji, zielone doliny, kręte drogi i piękne widoki z *miradores* (punktów widokowych) znajdują się w zasięgu kilkunastu kilometrów od Santa Cruz, stolicy Teneryfy (zob. s. 63).

Masyw Teno

Na północnym zachodzie wyspy w górach Teno leży Masca, wyglądająca jak zaginiona wioska, w której czas się zatrzymał. Umiejscowiona jest w cieniu palm i skalistych gór przypominających Machu Picchu. W masywie Teno można podziwiać także olbrzymie, niemal pionowe klify wyrastające z morza na wysokość ok. 600 m (Los Gigantes) (zob. s. 75).

Urokliwe starówki

Niepowtarzalnymi starówkami mogą się poszczycić miasta San Cristóbal de la Laguna (w skrócie La Laguna – miasto wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO) i La Orotava. Spacer po brukowanych uliczkach pozwala poznać najpiękniejszą starą architekturę kanaryjską, w tym kościoły i zabytki z XVI, XVII i XVIII w. (zob. s. 60 i 68).

Karnawał w Santa Cruz de Tenerife

Warto choć raz zobaczyć jeden z najhuczniej obchodzonych (obok Río de Janeiro i Wenecji) karnawałów na świecie. Stroje uczestników karnawału są wyjątkowo kolorowe i fantastyczne. Równie spektakularnie karnawał obchodzi się w Las Palmas, stolicy Gran Canaria (zob. s. 30).

Jaskinia Wiatru (Cueva del Viento)

To największy tunel wulkaniczny w Unii Europejskiej. Podczas wycieczki z przewodnikiem można zwiedzić fragment jaskini i obejrzyć zadziwiające formacje skalne (zob. s. 74).

Karnawał w Santa Cruz de Tenerife

La Gomera

Laurisilva – prehistoryczny las laurowy w Parku Narodowym Garajonay

Najbardziej spektakularny las wawrzynowy (inaczej laurowy) na Wyspach Kanaryjskich. Wilgotny, tajemniczy, pachnący liśćmi laurowymi las pełen jest drzew, których pnie porasta mech. Warto wybrać się na jeden z wielu szlaków pieszych dostępnych w parku narodowym (zob. s. 87).

Valle Gran Rey – królewska zielona dolina

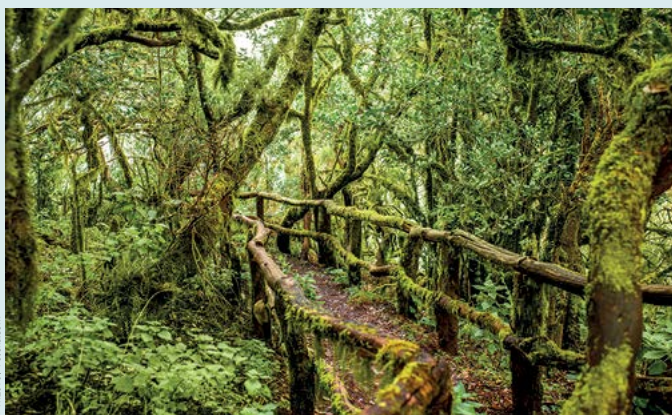
Zaliczana jest do najpiękniejszych miejsc na wyspie. W pełnej okazałości królewską dolinę zobaczymy z punktu widokowego Mirador del Palmarejo. Jednym spojrzeniem obejmiemy leżące w niej miasteczka i wijące się serpentynami drogi (zob. s. 89).

Los Órganos – strome klify

Niezwykłe skały, uformowane pod wpływem erozji, przypominają gigantyczne, wyrzeźbione w skale ograny, doskonale widoczne od strony oceanu (zob. s. 89).

Degustacja ron miel – rumu z dodatkiem miodu

La Gomera słynie z wyrobu rumu z pszczelim miodem – słodkawego, delikatnego w smaku trunku, pachnącego egzotyką.

© rh2010 / Fotolia.com

Laurisilva – prehistoryczny las laurowy w Parku Narodowym Garajonay

La Palma

Park Narodowy Caldera de Taburiente

Formacja geologiczna pochodzenia erozyjnego w formie krateru o ok. 8 km średnicy i prawie 1800 m głębokości robi niesamowite wrażenie. Najbardziej spektakularny widok rozciąga się z punktu widokowego na Roque de los Muchachos na wysokości 2426 m n.p.m. (zob. s. 98).

Zabytkowa stolica Santa Cruz de La Palma

Warto spacerować się po jednej z najpiękniejszych kanaryjskich stolic, urokliwej i eleganckiej, pamiętającej czasy Kolumba, a także nieskażonej masową turystyką (zob. s. 93).

Obserwatorium astrofizyczne na Roque de los Muchachos i spacer w chmurach

Zwiedzanie największego teleskopu optycznego na świecie (Gran Telescopio Canarias) i innych teleskopów wprowadza amatorów astronomii w tajniki obserwacji wszechświata. Niezapomnianym przeżyciem jest także widok morza chmur (*mar de nubes*), zjawiska typowego dla Wysp Kanaryjskich. Na La Palmie tworzy się jedna z najgęstszych na archipelagu warstw chmur (zob. s. 98).

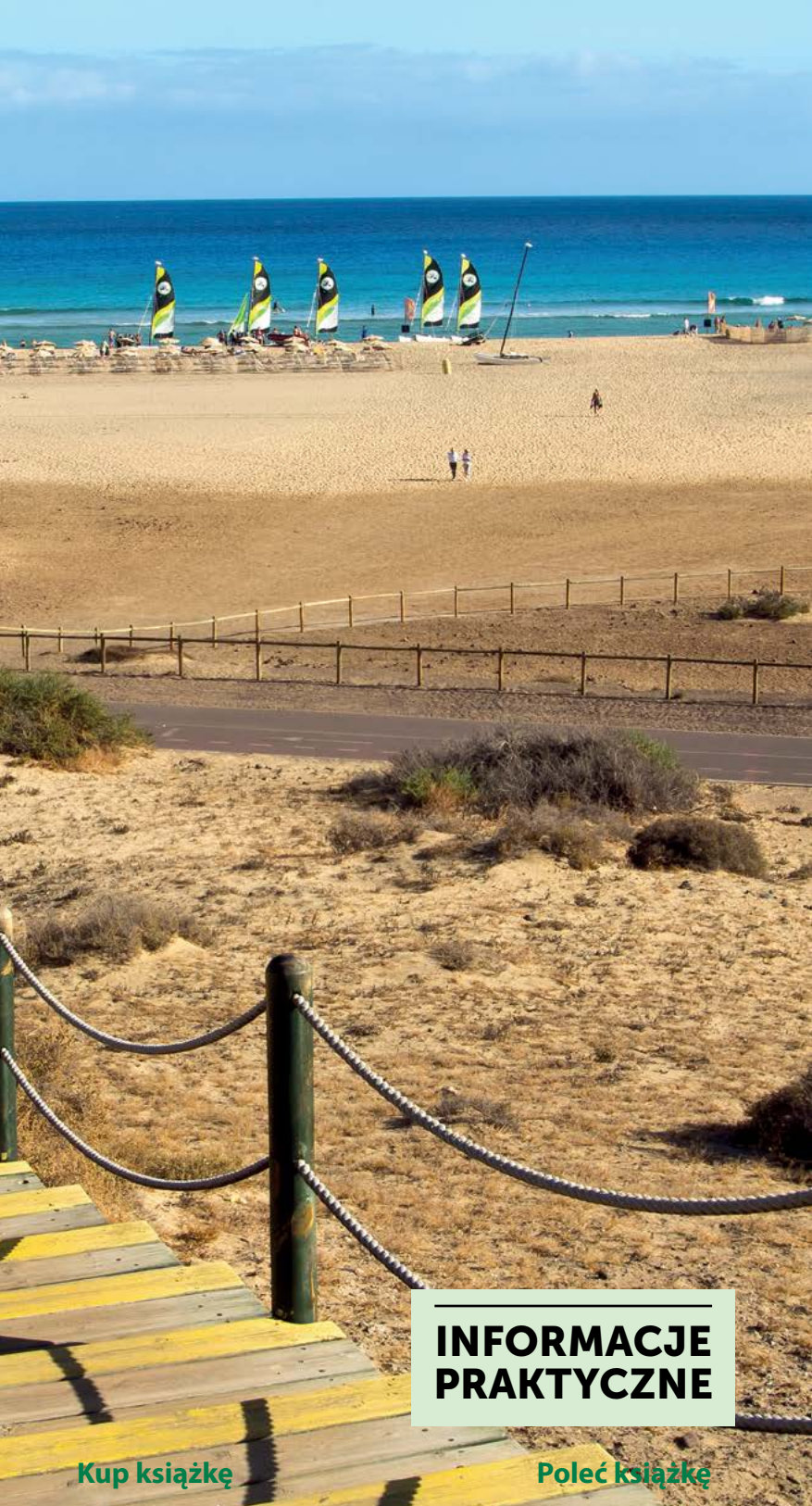

© pitsch22 / Fotolia.com
Fuerteventura

Kup książkę

Poleć książkę

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Kup książkę

Poleć książkę

PRZED WYJAZDEM

Strony internetowe

www.holaislascanarias.com – oficjalny portal turystyczny Wysp Kanaryjskich dostępny w 15 językach (także po polsku). Najważniejsze informacje o każdej wyspie, w tym noclegi, gastronomia, wyszukiwarka lotów, możliwości spędzania wolnego czasu i inne.

www.visitarcanarias.com, <http://islas-canarias-virtual.com>, <http://canariassguiada.com> – szereg informacji praktycznych i krajoznawczych o każdej wyspie, niestety strony tylko po hiszpańsku, jedynie visitarcanarias.com oferuje także angielską wersję językową.

www.wyspykanaryjskie.pl – portal turystyczny w języku polskim z dużą ilością przydatnych informacji.

www.gobcan.es – oficjalna strona Gobierno de Canarias (Rządu Wysp Kanaryjskich). Strona tylko w języku hiszpańskim.

www.poloniacanarias.com – strona internetowa Polonii kanaryjskiej, na której można zasięgnąć informacji o życiu i pracy naszych rodaków na wyspach. Strona po polsku. Witryna co prawda od dawna nie jest aktualizowana, ale znajdują się tam także stałe artykuły dotyczące kultury i życia na wyspach.

www.wyspy-szczesliwe.pl – strona o Wyspach Kanaryjskich prowadzona po polsku przez fascynatów wysp. Można na niej znaleźć zarówno wiadomości krajoznawcze oraz kulturowe, jak i użyteczne informacje praktyczne.

www.webtenerife.com – portal turystyczny Teneryfy w 6 językach, w tym po angielsku i niemiecku.

www.lapalmaturismo.com – portal turystyczny La Palmy w 3 językach, w tym po angielsku i niemiecku.

<http://lagomera.travel> – portal turystyczny La Gomery w 4 językach, w tym po angielsku i niemiecku.

www.elhierro.travel/elhierro/index.php – portal turystyczny El Hierro w 3 językach, w tym po angielsku i niemiecku.

www.grancanaria.com – portal turystyczny Gran Canaria w 9 językach, w tym po polsku.

www.fuerteventuraturismo.com – portal turystyczny Fuerteventury w 8 językach, w tym po polsku.

www.turismolanzarote.com – portal turystyczny Lanzarote w 4 językach, w tym po angielsku.

© shwa296 / Fotolia.com

Luksusowe hotele Teneryfy

Przydatne numery

Nagle wypadki, pogotowie ratunkowe, policja, straż pożarna: **112**

Informacja ogólna: **012**

Podstawowe informacje

Formalności wizowo-paszportowe i przekraczanie granic

Wyspy Kanaryjskie są jedną z 17 wspólnot autonomicznych (*comunidades autónomas*) Hiszpanii, należą więc do Unii Europejskiej. W związku z tym zasady przekraczania granic są identyczne jak w całej Hiszpanii – obywatele unijni mogą podróżować na wyspy z dowodem osobistym lub ważnym paszportem. Poza tym w krajach strefy Schengen, do której należą Hiszpania i Polska, nie istnieje kontrola paszportowa. Wizy nie są wymagane przy pobycie turystycznym do 90 dni. W przypadku pobytu dłuższego niż 3 miesiące o pozwolenie na pobyt należy się ubiegać w hiszpańskim komisariacie policji.

Pieniądze

Na Wyspach Kanaryjskich obowiązuje euro (EUR). Pieniądze najlepiej wymienić jeszcze w Polsce, ponieważ w wielu kantorach (*oficinas de cambio*) często nie ma złotych. Jeśli jednak chcemy kupić walutę na miejscu, lepiej zrobić to w bankach, ponieważ zwykle kursy są w nich korzystniejsze. Z reguły bez problemu można też płacić kartą. Podobnie jak w całej Hiszpanii, przy płatności kartą sprzedawca może poprosić o okazanie

BANKI I BANKOMATY

Większość banków (*bancos*) i popularnych w Hiszpanii kas oszczędnościowych (*cajas de ahorro*) jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 8.30 do 14.00. Niektóre banki pracują zawsze dłużej jeden dzień w tygodniu, a czasami również w soboty. W bankomatach można korzystać z większości najpopularniejszych międzynarodowych kart płatniczych.

NUMERY KIERUNKOWE

Wyspy Kanaryjskie (Hiszpania): +34
Prowincja Las Palmas de Gran Canaria (czyli Gran Canaria, Fuerteventura i Lanzarote): 928
Prowincja Santa Cruz de Tenerife (czyli Teneryfa, La Gomera, La Palma i El Hierro): 922

dokumentu tożsamości (*documento de identidad*). Mimo że w wielu sklepach można płacić kartą kredytową, to niektóre z nich nie akceptują płatności kartą American Express.

Czas lokalny

Jadąc na Wyspy Kanaryjskie, trzeba pamiętać o zmianie czasu – zegarki cofa się o godzinę w stosunku do czasu środkowoeuropejskiego obowiązującego w Polsce.

Cło

Na Wyspach Kanaryjskich obowiązuje specjalny podatek zwany I.G.I.C – *Impuesto General Indirecto Canario* w wysokości 7%. Jest to odpowiednik VAT-u (hiszp. IVA), który w Hiszpanii kontynentalnej wynosi 21%. Zgodnie z informacjami podanymi na stronie internetowej Krajowej Administracji Skarbowej (www.agenciatributaria.es) z Wysp Kanaryjskich, które nie są objęte unijnymi normami podatku VAT, można wywieźć na użytek własny wyroby tytoniowe (200 sztuk papierosów, 100 sztuk cygar *purito* lub 50 sztuk cygar *puro* lub 250 g tytoniu), alkohol (1 l likierów o zawartości alkoholu powyżej 22% lub 2 l wina mocnego, wina musującego lub niemusującego, 16 l piwa) oraz maksymalnie 2 l miodu.

Ubezpieczenie

Przed wyjazdem warto pomyśleć o kupnie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) i kosztów leczenia szpitalnego. Obywatele Unii Europejskiej mają prawo do leczenia w placówkach medycznych na terenie Unii, ale świadczenia dotyczą jedynie publicznych zakładów opieki zdrowotnej

OTO WYSPY KANARYJSKIE

Położenie

Wyspy Kanaryjskie (Islas Canarias) leżą na Oceanie Atlantyckim, ok. 100 km od wybrzeży Afryki i ok. 1100 km od Kadyksu, miasta na południu Hiszpanii. Wraz z Maderą, Azorami i Wyspami Zielonego Przylądka Wyspy Kanaryjskie należą do tzw. Makaronezji (Macaronesia) – grupy wysp pochodzenia wulkanicznego, leżących na Atlantyku u wybrzeży Europy i Afryki i charakteryzujących się podobnymi cechami geograficzno-przyrodniczymi.

Wyspy Kanaryjskie są jedną z 17 wspólnot autonomicznych Hiszpanii. Zamieszkuje je ponad 2 101 000 ludzi (dane z 2016 r.) i zajmują powierzchnię 7447 km². Maksymalna odległość między najdalej położonymi wyspami (między Lanzarote a El Hierro lub Lanzarote a La Palmą) wynosi ok. 500 km. Archipelag dzieli się na 7 głównych wysp: Teneryfa (jedyna wyspa posiadająca spolszczoną nazwę), La Palma, La Gomera, El Hierro, Gran Canaria, Fuerteventura i Lanzarote, oraz 6 mniejszych wysp i wysepek: Isla de los Lobos i tworzące Archipelag Chinijo: La Graciosa,

Alegranza, Montaña Clara, Roque del Este i Roque del Oeste.

Wyspy Kanaryjskie mają pochodzenie wulkaniczne. Zaczęły się wypiętrzać ok. 20 mln lat temu na skutek podmorskich erupcji wywołanych najprawdopodobniej ruchami tektonicznymi płyty afrykańskiej. Najstarszą wyspą archipelagu jest Fuerteventura. Po niej wyłoniły się: Lanzarote, Gran Canaria i La Gomera. Teneryfa powstała ok. 7 mln lat temu, La Palma ponad 1 mln lat temu, natomiast El Hierro – najmłodsza wyspa archipelagu – ok. 1 mln lat temu. Uśpione wulkany istnieją do dzisiaj na dwóch wyspach: Teneryfie i La Palmie. Utworzone w rejonach wulkanicznych szlaki turystyczne to jedna z największych atrakcji archipelagu. Dzięki nim można uzmysłwić sobie potęgę żywiołu symbolizowanego na wyspach przez diabła z Timanfaya (Lanzarote). Głuche szczyty wulkanów porośniętych sukulentami, pola zastygłej lawy wpadającej do morza, ogromne głązy leżące u stóp wulkanicznych stożków i drugie oblicze wulkanizmu – żyzna gleba pod uprawę winorośli – to tylko niektóre cechy tego niezwykłego krajobrazu, nazywanego

© Martinmak / Dreamstime.com

często „kosmicznym”. Dwa z czterech parków narodowych istniejących na Wyspach Kanaryjskich to właśnie parki wulkaniczne: Timanfaya na wyspie Lanzarote i El Teide na Teneryfie. Co ciekawe, wulkan El Teide, mierzący 3718 m n.p.m., to jednocześnie najwyższy szczyt Hiszpanii i trzeci pod względem wysokości wulkan na świecie. Wulkany odegrały ogromną rolę nie tylko w powstaniu, lecz także w kształtowaniu rzeźby terenu wysp. Od końca XV w. doszło do ponad 10 erupcji – ostatnimi z nich były wybuchy w rejonie Timanfaya na Lanzarote w XVIII w. i Fuencaliente na La Palmie w 1971 r. (wulkan Teneguía). Na przestrzeni wieków wskutek erupcji ukształtowały się liczne kratery, urwiska, wąwozy oraz plaże z wulkanicznymi skałami i piaskiem, a także długie podziemne tunele i jaskinie. Dzisiejsza rzeźba terenu jest wynikiem nie tylko erupcji, lecz także długotrwałej erozji, która wpłynęła m.in. na tworzenie się płaskich wybrzeży niektórych wysp. Trwająca wiele wieków erozja przyczyniła się do powstania kaldery na La Palmie, będącej jedną z największych na świecie (Caldera de Taburiente), choć przez długi czas uważano, że powstała ona wskutek wybuchu gigantycznego wulkanu.

Ukształtowanie powierzchni

Każda wyspa ma specyficzną rzeźbę terenu, można jednak wyodrębnić pewne cechy wspólne. Teneryfa, Gran Canaria, La Gomera i La Palma mają budowę „stożkową” – w rejonie centralnym wznoszą się najwyższe góry, które stopniowo „schodzą” w kierunku oceanu. Charakterystycznym elementem krajobrazu górzystych wysp są wąwozy (*barrancos*) uchodzące do morza. Wiele z nich jest niewiarygodnie stromych (np. wąwóz Masca w masywie Teno na Teneryfie). Powszechne na archipelagu są także urwiste wybrzeża. Najwięcej plaż jest na wyspach wschodnich.

Wyspy zbudowane są ze skał pochodzenia wulkanicznego. Na archipelagu można spotkać niemal wszystkie ich rodzaje. Najpiękniejsze skały, mieniające się paletą barw, znajdują się na zachodzie Gran Canariai (*los azulejos* – skały w kolorze turkusowego), w Parku Narodowym Timanfaya (ochra, brązy, pomarańcze), a także w niezwykłym wręcz krajobrazie El Golfo na Lanzarote. Rzeki Wysp Kanaryjskich są tylko okresowe i wysychają latem. Niedobór wody wymaga racjonalnego jej użytkowania i oszczędzania. W kranach najczęściej płynie odsolona woda z oceanu lub woda ze źródeł głębinowych. Można ją pić, choć nie jest ona zbyt smaczna.

©Vtami / Dreamstime.com

Charakterystyczny krajobraz na Lanzarote

zaatakował admirał Nelson z zamiarem przyłączenia jej do Anglii, ale próba podboju zakończyła się niepowodzeniem (admirał stracił wówczas prawe ramię). Teneryfa przez wiele wieków żyła z rolnictwa. W XX w. stała się jednym z głównych celów wakacyjnych podróży Europejczyków. Wybudowano tu setki hoteli i apartamentowców (głównie na południu), które zeszpeciły dziewiczy krajobraz. Na szczęście wyspa może poszczycić się wieloma zabytkowymi miastami, które przetrwały do dziś.

Santa Cruz de Tenerife ★

Santa Cruz de Tenerife – drugie co do wielkości miasto na archipelagu oraz stolica wyspy i całej prowincji – jest bardzo eleganckie. Wysoka zabudowa odróżnia je od innych kanaryjskich stolic, przywodząc na myśl raczej hiszpańskie miasta kontynentalne, jak Madryt, albo portowe miasta europejskie, jak Genua. Santa Cruz jest większe i zupełnie inne niż Arrecife (stolica Lanzarote) czy Puerto del Rosario (stolica Fuerteventury). Wciśnięte w góry miasto pełne

jest palm, kwiatów i placów osłoniętych drzewami. Co ciekawe, na pniach miejskich palm często można dostrzec wyżłobione miłosne wyznania. Ważną pozycję miasto zaczęło zdobywać od XVIII w., po upadku portu Garachico. Na przełomie XIX i XX w. Santa Cruz było jedyną stolicą Wysp Kanaryjskich. Obecnie dzieli status stolicy Wspólnoty Autonomicznej Wysp Kanaryjskich (Comunidad Autónoma de Canarias) z Las Palmas de Gran Canaria. Pręźnie rozwijający się od 1852 r. port uczynił z miasta ważny ośrodek handlu.

Sprzyjało to rozwojowi burżuazji, inwestującej w rozbudowę urbanistyczną. Stolica Teneryfy do dziś jest ważnym miastem portowym – rocznie na statkach wycieczkowych przybija tu kilkaset tysięcy turystów. Najładniejszą częścią Santa Cruz jest starówka, szczególnie urokliwe są okolice **Iglesia de la Concepción** charakteryzujące się niską zabudową, natomiast najbardziej elegancką częścią miasta są okolice **Plaza de los Patos** i **C/Viera y Clavijo**, przy której wznosi się wiele wystawnych pałaców i kamienic.

WYPY KANARYJSKIE

Ruszaj w świat z przewodnikiem Michelin!

- poręczny format
- czytelny układ treści
- fascynujące portrety wysp
- liczne ciekawostki
- aktualne informacje praktyczne

Michelin zaprasza Cię do wspólnego odkrywania najpiękniejszych zakątków Wysp Kanaryjskich. Z tym przewodnikiem zwiedzanie będzie prawdziwą przyjemnością! Szukasz niezwykłych miejsc i intrygujących zabytków? Nic prostszego! Dzięki gwiazdkom przy nazwach obiektów i miejscowości nie pominiessz żadnej turystycznej atrakcji. Szczegółowe plany i trasy zwiedzania ułatwią poruszanie się po miastach i wyspach. Starannie dobrane propozycje miejsc pomogą Ci znaleźć niebanalny nocleg, restaurację czy kawiarnię, w których spędzisz wyjątkowe chwile.

Gwiazdki – tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych:

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-283-4021-3

9 788328 340213

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 20,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA